

«БОБОТОҒ» МАГИСТРАЛ КАНАЛИ РЕКОНСТРУКЦИЯ ҚИЛИНМОҚДА

Жарқұрғон ва Қумқұрғон туманларидаги 18,6 минг гектар әкін майдонларини обиҳаёт билан таъминлашга хизмат қилиб келаётган «Боботоғ» магистрал канали 1976 йилда фойдаланишга топширилған. Қарийб ярим асрдан бери сув оқиб турған ушбу йирик суғориш тармоғи буғунғи кунда анча таъмрталаб қолға келиб қолған. Яғни сув ўтказиш сиғими секундига 30 метр кубдан секундига 23,4 метр кубга түшгән. Бу эса ҳар икки тумандаги суғориладиган ерларда сувдан самарали фойдаланиш имкониятини қисман бўлсада чеклаб келаётганлиги туфайли 2,55 минг гектар әкинзорлар фойдаланишдан чиқиб кетган.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2022 йил 27 сентябрдаги тегишли қарорига асосан «Боботоғ» магистрал каналини реконструкция қилиш ишлари жадаллик билан олиб борилаёттир. Лойиҳа доирасида умумий узунлиги 43,1 километр бўлған «Боботоғ» магистрал каналининг 25,15 километр қисми бетонлаштирилади.

Айни пайтда бош пудратчи – Хитойнинг «China Geo-Engineering Corporation» компанияси мутахассислари реконструкция ишларига 12 дона экскаватор, 4 дона бульдозер, 2 дона юклигич кран, 8 дона автосамосвал, 6 дона бетон ташувчи маҳсус автомашина (автомиксер) каби машина-механизмлар ҳамда 80 нафар ишчи-мутахассисларни жалб қилған. Бундан ташқари, «Ангор бунёдкори», «Билолиддин Файз Хумо», «Диёр замин» каби ёрдамчи пудрат ташкилотлари бунёдкорлари ҳам реконструкция ишларida фаол иштирок этмоқда.

- Лойиҳа доирасида «Боботоғ» магистрал каналининг 25,15 километр қисмини бетонлаштириш ва сув ўтказиш қувватини секундига 23,4 метр кубдан секундига 30 метр кубга етказиш баробарида каналдаги 186 та гидротехник иншоотлар қайта тикланади, Қумқұрғон тумани ҳудудида жойлашган МК-1-1 канали модернизация қилинади, - дейди лойиҳани амалга ошириш гурухи ҳудудий бош муҳандиси Ўқтам Пардаев. - Бундан ташқари, 54 та SCADA рақамли тизимни жорий этиш ва бошқарув тизимини автоматлаштириш, 500 гектар әкін майдонларида томчилатиб суғориш технологиясини ўрнатиш, 2 минг гектар заминни чуқур юмшатгичлар орқали шудгорлаш ҳамда лазерли текислаш, 50 километр узунликдаги коллектор-дренаж тармоқларини тизимли тозалаш-тиклаш юмушларини бажариш кўзда тутилган.

Мутахассислар хулосасига кўра, ушбу лойиҳа тўлиқ амалга оширилгандан сўнг «Боботоғ» магистрал каналининг техник ҳолати яхшиланиб, йирик суғориш тармоғининг фойдали иш коэффициенти 0,78 дан 0,88 фоизга ошади. Канални автоматлаштирилған ҳолда бошқариш ҳисобига сувнинг ҳисобини юритиш бўйича шаффоф тизим жорий қилинади. Шунингдек, томчилатиб суғориш технологияси жорий қилинган ҳамда чуқур юмшатгичлар ёрдамида ҳайдалган ва лазер ускуналар билан текисланган далаларда сувдан тежамли фойдаланиш имконияти юзага келади. Энг муҳими, Қумқұрғон ва Жарқұрғон туманларидаги ушбу каналдан обиҳаёт билан таъминланадиган 18,6 минг гектар заминнинг сув таъминоти изга тушиб, оборотдан чиқиб кетган 2,55 минг гектар ерларда қишлоқ хўжалик әкинлари етиштиришга шароит яратилади.

Аму-Сурхон ИТҲБ матбуот хизмати

манба:<https://gov.uz/uz/suvchi/news/view/20902>